

ŠOLSKO SELEKCIJSKO TEKMOVANJE S PODROČJA
SLOVENŠČINE ZA CANKARJEVO PRIZNANJE
2022/2023

RIME SRCA, RITMI SVETA

1. in 2. letnik – gimnazijski programi

1. in 2. letnik – srednji strokovni programi

Veronika Dintinjana: *V suhem doku*

NAVODILA ZA PISANJE RAZLAGALNEGA SPISA

Čas pisanja: 90 minut

Preberi pesmi iz cikla.

NOSTOS

2

Rada imam brnenje motorja.
Vsako število obratov ima svoj zvok,
slišiš, kako se cesta dotika koles,
kako vetrobransko steklo para zrak.

Kako gre vse mimo.

Navijem radio, pohodim plin,
ne pustim preblizu pospeškom,
podobam krvavih in polomljenih teles
na zajemalnih nosilih.

Na asfaltu čutim, da sem si tako blizu
s spomini na vožnje v otroštvu,
s štetjem mimoidočih citroenov na stari cesti prek Črnega Kala,
tako blizu obzorju, ki se sveti rožnato od onesnaženja,
blizu vsemu, ne le smrti, krhka v karoseriji.

Onkraj grebena je morje, ki nas čaka z ribjimi očmi,
onkraj meje, kjer smo bili nekoč doma.
(Kakor nekoč v morju.)

Namesto molilnih mlinčkov se vrtijo kolesa.
Iz čiste hvaležnosti, da imam telo, prostor in čas, denar za diesel.
In avto.

OBRNITE LIST.

Pomikam stopala, kakor bi igrala orgle.
Če dobro prisluhneš,
čutiš tresljaje razpok v asfaltu, pesek na cestišču,
kako gume zdrsnejo –

Ko gre telo hitreje od tega, kar mu je dano.
Kakor bi nekdo pregibal čas v origami ptico.

4

To je moja meditacija prisotnosti,
moja ladja, moje podaljšano telo, stroj, ki ga ne razumem,
moj delež pri uničevanju okolja, pri vesoljnem potopu.

Sredi noči se zapeljem na Obalo. Kar tako. Brez namena.

Namesto na domač naslov zavijem gor po griču, videti hočem
pristanišče.

Drevesa dišijo. Nikjer nikogar, vlaga v zraku.

Žerjavi mesta se vzpenjajo v nebo.

Tukaj nisem več doma. Tukaj nimam nikogar.
Lahko sedim pred blokom, ne morem pozvoniti.
Nikogar ni, ki bi mi odprl. So prostori, v katere se ne moreš
vrniti. Kot bi v tvoji odsotnosti

nekdo nad spalnico obesil znak: »Pozor, visoka napetost!
Vstop nepooblaščenim osebam prepovedan.«

Te lahko kdo pooblasti za čas, ki ne obstaja več?

Peljem mimo svoje preteklosti
nazaj proti staremu mestu, mimo palm,
ki jih ne ziblje veter, zrak je še poln mehkode.

Nikogar ni na pomolu,

vračam se sem. Na rob morja.
Je tukaj izhodišče? Je dom

vedno nekje onstran?

(Veronika Dintinjana: V suhem doku, 2016, str. 36–38.)

Razlaga neznanih besed

molilni mlinček – zlasti v tibetanskem okolju
priprava za mehanično opravljanje molitev
nostos – tema, uporabljena v antični grški literaturi
za epskega junaka, ki se po morju vrača domov
(nostalgija/nostalgičen – vrnitev, vračanje;
beseda izvira iz grške besede nostos)
origami – spretno, umetniško pregibanje papirja
v različne oblike, figure; po izvoru z Japonske

POGLEJTE NA DRUGI LIST.

Je dom vedno nekje onstran?

Na podlagi prebranih pesmi razložite pesničin odnos do življenja, minljivosti in doma ter ga ponazorite s primeri iz navedenih pesmi. Kaj povezuje ti dve pesmi in kaj cikel kot celoto?

V svojo razlago motivno-tematskih prvin vključite analizo jezika in sloga. Kako jezik in slog učinkujeta na bralca?

Pojasnite svoje doživljanje sporočilnosti pesmi.

Želimo Vam ustvarjalno pisanje.